

FN – DE FORENTE NASJONER

Nye ord, sidene 123–125

Norsk	Morsmål	Setning med ordet
en leir		
en dødsleir		
en sigøyner		
en funksjons- hemmet		
mindreverdige		
en nazist		
likeverdige		
grusom		
å oppnå oppnådde har oppnådd		
å forhandle en forhandler		
en sivilbefolkning		
sosial sosial framgang sosial utvikling		
en kultur kulturell kulturell utvikling		
å redusere		
å forebygge		
å vaksinere		
en vaksinerings-		
en stivkrampe		

FN – DE FORENTE NASJONER

Vi leser lange ord. Hvilken del av ordet har mest trykk? Sett strek.

si-gøy-ner funk-sjons-hemm-et min-dre-ver-dig

li-ke-ver-dig gru-som na-zist opp-nå

for-han-dle si-vil be-folk-ning

kul-tur kul-tu-rell re-du-se-re fo-re-bygg-e vak-si-ne-re vak-si-na-sjon

Eksempelsetninger med noen ord. Sett kryss hvis du forstår setningene:

		Forstår
mindreverdige likeverdige	Nazistene mente at ikke alle mennesker hadde like stor verdi. De mente at ikke alle mennesker var likeverdige. De mente at jøder og andre folkegrupper var mindreverdige.	
oppnå	Hvis du trener, oppnår du å komme i bedre form. Vi oppnår ingenting hvis vi bare krangler. Hvordan kan vi oppnå at alle mennesker har nok mat?	
redusere	Du må ikke kjøre så fort! Du må redusere farten. FN jobber for å redusere fattigdom i verden.	
forhandle	Hvis to personer forhandler om noe, prøver de å bli enige. De kan for eksempel forhandle om prisen på noe. Hvis det er krig et sted, kan partene prøve å bli enige om fred. De kan sitte sammen og forhandle.	
forebygge	Hva kan vi gjøre for å hindre at ungdommer blir kriminelle? Hvordan kan vi forebygge kriminalitet? Hvordan kan vi forebygge konflikt og krig i verden?	
sosial utvikling	Hvordan har den sosiale utviklingen i Norge vært de siste 200 årene? Har folk fått bedre helse? Har de fått bedre boliger? Har flere fått utdanning?	
kulturell utvikling	Kulturell utvikling kan for eksempel bety at vi passer på at alle mennesker i verden får beholde sin kultur, for eksempel sitt språk, sin musikk, sin religion.	

FN – DE FORENTE NASJONER

Oppgaver

1 Hva var den viktigste årsaken til at FN ble dannet?

2 Mye forferdelig skjedde under andre verdenskrig. Nevn noe av dette.

3 Når ble FN dannet?

4 Hvor mange medlemsland hadde FN i begynnelsen, og hvor mange medlemsland har organisasjonen i dag?

5 Hva er FN-pakten?

6 Hva er FNs viktigste oppgave ifølge FN-pakten?

FN – DE FORENTE NASJONER

7 Hvordan kan FN prøve å skape fred i et område med konflikt eller krig?

8 I grunnboka står det at FN har sendt FN-soldater til DR Kongo, Sudan og Libanon. Vet du om andre land som har hatt eller har FN-soldater? (Du kan også sjekke på FNs nettside: <https://www.fn.no/Statistikk/Fredsbevarende-operasjoner>)

9 Å skape fred er FNs viktigste oppgave. Hva er den andre viktige oppgaven til FN?

10 FN skal blant annet jobbe for økonomisk utvikling. Kan du gi noen eksempler på hva økonomisk utvikling kan være?

FN – DE FORENTE NASJONER

FN-organisasjoner.

På side 125 i grunnboka nevner vi noen FN-organisasjoner, blant annet FAO og UNICEF.

På denne nettsiden kan du finne mer informasjon om andre FN-organisasjoner: <https://www.fn.no/view/content/35097/full/1/23176>. Hva jobber disse organisasjonene med:

UNHCR:

ILO:

UN Environment:

OCHA:

UN WOMEN:

Tenk deg at du skulle velge hvilken av disse organisasjonene du skulle jobbe for. Hvilken ville du valgt? Hvorfor?

.....

.....

.....

FN – DE FORENTE NASJONER

Sett inn riktig ord i setningene. Noen ord kan du bruke to ganger.

mindreverdige · likeverdige · oppnå · oppnådd · grusom(t) · forhandle · forebygge

- 1 Det er fast pris på denne bilen. Du kan ikke om prisen.
- 2 Jeg føler at jeg ikke er like bra, like verdifull som henne. Jeg føler meg
- 3 Læreren sa at han kunne ha bedre karakterer hvis han jobbet mer med skolearbeid.
- 4 Været var i går. Det var storm, regn, lyn og torden.
- 5 En norsk lov sier at alle mennesker har rett på tjenester, for eksempel like gode barnehager, hjemmehjelp, helsetjenester.
- 6 Krig er
- 7 Mange forskjellige grupper er med i krigen i Syria. De har prøvd å sitte sammen og om fred, men det er ennå krig.
- 8 En rasist mener at ikke alle mennesker er Rasister mener at noen folkegrupper er bedre enn andre, og at noen folkegrupper er
- 9 Hvordan kan vi fred mellom israelere og palestinere?
- 10 Det er viktig at lærere jobber med å skape et godt klassemiljø. Et godt klassemiljø kan mobbing.
- 11 FN mener at arbeid mot fattigdom også kan være med på å hindre at det blir konflikt og krig. Et slikt arbeid kan krig og konflikt.